

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met i die klinkt als ie schrijft.

liter

dirigent

Dit moet je weten

- Woorden met i die klinkt als **ie** zijn leenwoorden.
Hoor je **ie** in een **gesloten** klankgroep?
Dan schrijf je bijna altijd **ie**: rivier
- Hoor je **ie** in een **open** klankgroep?
Dan schrijf je **i**: rivier, dirigent
- Hoor je **ie** aan het eind van een woord?
Dan schrijf je **ie**: familie of **i**: ski

1 Vul het goede woord in.

- Kies uit: Amerikaan dirigent
olifanten gitaristen
kandidaten kilometers

- Ik kwam de Amerikaan Hank tegen.
- Hij trok met een groepje _____ door Europa.
- In een grote bus legden ze duizenden _____ af.
- Op de zijkant stonden muzikale _____.
- De groep zocht nog _____ om mee te toeren.
- En hun _____ was net met bonje opgestapt.

2 i of ie? Schrijf het woord op.

- Elk jaar is hier zo'n mooi in_____tief.
- Inmiddels is het trad_____tie geworden.
- Z_____ke kinderen worden met loeiende s_____renes naar iets leuks gebracht.
- En _____deren gaat mee!
- Het is een emot_____onele middag.
- Dit jaar gingen ze naar de d_____rentuin.
- Er waren ol_____fanten en r_____tvogels.
- Maar ook koren met dir_____genten die vrolijke l_____deren brachten.
- Sommige zeurp_____ten zeggen dat het init_____atief geen m_____lليمeter helpt om beter te worden.
- Dat vind ik zo'n m_____zerige reactie!

initiatief

De verleden tijd enkelvoud en het bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord van zelfde-klankwerkwoorden met een voorvoegsel.

	zelfde klank (zwak) met voorvoegsel		
werkwoord	besteden	herleiden	verwachten
verleden tijd enkelvoud	ik besteedde	ik herleidde	ik verwachtte
bijv. gebruikt volt. dw	het bestede bedrag	het herleide getal	het verwachte bezoek

★ 1 Vul het schema in.

werkwoord	verleden tijd enkelvoud	bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord met e
besteden	hij <i>besteedde</i>	het _____ geld
vergroten	zij _____	de _____ foto
verraden	hij _____	het _____ geheim
bekladden	zij _____	de _____ muur
verwachten	hij _____	het _____ bericht
bezetten	zij _____	de _____ plek
verkleden	hij _____ zich	de _____ acteur

★ 2 Vul de goede vorm van het werkwoord in.
Kies uit verleden tijd en bijvoeglijk gebruikt voltooid deelwoord.

- Kostas (bespieden) *bespiedde* _____ een leuk meisje.
- Het (bespieden) _____ meisje was met twee anderen.
- Kostas (vermoeden) _____ dat een van hen haar zus was.
- Hij (verbeelden) _____ zich dat ze naar hem toe zou komen, maar de (verbeelden) _____ ontmoeting gebeurde niet.
- Hij (verzetten) _____ zijn stoel.
- Toen (geschieden) _____ het.
- Een wesp (belanden) _____ in de cola van het meisje.
- Het daar (belanden) _____ insect leidde tot veel gegil.
- Kostas (benutten) _____ het moment.
- Met een plastic vorkje (bevrijden) _____ hij haar cola van de wesp.
- De (bevrijden) _____ wesp spieste hij op het vorkje.
- Het erg leuke meisje (verwoorden) _____ haar gedachten over hem.
- Die (verwoorden) _____ gedachte was kort. 'Dierenbeull!'

1 Maak een woord op **ig** of **lijk**.

- 1 gebrek gebrekkig
- 2 regelmaat _____
- 3 aanvang _____
- 4 maat _____
- 5 vermoeden _____
- 6 lichaam _____
- 7 herhalen _____
- 8 noodzaak _____

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden met **ig** en **lijk** schrijft.

jarig

aandachtig

vrolijk

schriftelijk

Dit moet je weten

aandachtig

Soms weet je niet

zeker of je **ug**

of **ig** hoort.

Je schrijft **ig**.

schriftelijk

Je hoort **luk**.

Je schrijft **lijk**.

2 **ig** of **ug**? **lijk** of **luk**? Schrijf het woord op.

- 1 Deze pizza smaakt afschuwe_____.
- 2 De blindengeleidehond is hulpvaard_____.
- 3 Die advocate is deskund_____.
- 4 Of we gaan, is afhanke_____ van het weer.
- 5 Vliegensvl_____ren ik naar huis: vakantie!
- 6 Dit geneesmiddel is geschikt voor inwend_____ gebruik.
- 7 Ik ben nieuwsgier_____ hoe de film afloopt.
- 8 Mijn buurvrouw komt oorspronke_____ uit Soedan.
- 9 We hebben gel_____: we zijn nét op tijd voor vertrek.
- 10 Ik vind dit tv-programma best oppervlakk_____.
- 11 Uiteinde_____ loopt het verhaal goed af.
- 12 Mijn oom is een avontuur_____e man.
- 13 Wat een eigenaard_____ toeval!

afschuwelijk

De tegenwoordige tijd hij-vorm en het voltooid deelwoord van zelfde-klankwerkwoorden met een voorvoegsel.

	zelfde klank (zwak) met voorvoegsel		
werkwoord	erkennen	beantwoorden	gebeuren
tegenwoordige tijd e.v.	jij erkent	u beantwoordt	het gebeurt
voltooid deelwoord	jij hebt erkend	u hebt beantwoord	het is gebeurd

★ 1 Vul het schema in.

werkwoord	tegenwoordige tijd enkelvoud	voltooid deelwoord
gebeuren	het <i>gebeurt</i>	Het ongelooflijke is _____ .
geloven	hij _____	Hij heeft lang _____ dat alles goed kwam.
belonen	zij _____	Zij heeft het wachten _____ .
besteden	jij _____	Jij hebt je tijd goed _____ .
verdoven	de arts _____	Hij heeft de plek _____ .
verwaarlozen	hij _____	Hij had de wond _____ .
verbranden	zij _____	Zij had haar hand _____ .

★ 2 Vul de goede vorm van het werkwoord in. Kies uit tegenwoordige tijd en voltooid deelwoord.

- De visboer (bemoeien) *bemoeit* _____ zich met de kaasboer.
- Ik (vermoeden) _____ dat de batterijen leeg zijn.
- De verdachte is van diefstal (beschuldigen) _____ .
- Er is op deze school nog nooit iets naars (gebeuren) _____ .
- Filemon (herinneren) _____ Tony eraan dat hij moet gaan.
- Leila (verbeelden) _____ zich dat ze kan vliegen.
- Het frietje is op de stoep (belanden) _____ .
- De juf (bezeren) _____ zich aan een uitstekende spijker.
- Jalal (vermelden) _____ zijn naam op het formulier.
- Dit is een (beproeven) _____ recept.
- Ik heb me niet met de afwas (bemoeien) _____ .
- Deze mantel (beschermen) _____ mijn avatar tegen aanvallen.

1 Maak het woord af met **heid** of **teit**.

- 1 In het paleis was een plechtig[].
plechtigheid
- 2 'Er is een probleem majes[],' zei de lakei.

- 3 De prins wil niet aan de activi[] deelnemen.

- 4 'Wat een brutali[]!' zei de koning.

- 5 'Ach, hij komt in de puber[],' suste de koningin.

- 6 'Je moet eens de gelegen[] vinden met hem te praten.'

- 7 Dat bracht de koning in verlegen[].

- 8 Dat hij zijn zoon niet vaak sprak, was de reali[].

Dit ga je leren

Je leert hoe je woorden schrijft met **heid** en **teit**.

snelheid

majesteit

gezelligheid

elektriciteit

Dit moet je weten

gezelligheid

elektriciteit

Je hoort **heit**.

Je hoort **teit**.

Je schrijft **heid**.

Je schrijft **teit**.

2 **heid, teit, ijd** of **ijt**? Schrijf het woord op.

- 1 Mijn vader heeft veel autori[].
- 2 Hij eist al[] gehoorzaam[].
- 3 Op mijn leef[] is dat niet gemakkelijk.
- 4 Hij heeft de verantwoordelijk[] voor mij.
- 5 Dat is wel reali[], maar af en toe maak ik er toch een wedstr[] van.
- 6 Mijn moeder probeert de gezellig[] tijdens de maal[] te bewaren.
- 7 Zij heeft de capaci[] om de sfeer te verbeteren.
- 8 In werkelijk[] is zij de baas thuis.
- 9 Mijn moeder heeft een andere mentali[] dan mijn vader.
- 10 Ze heeft oog voor mijn persoonlijk[].
- 11 Haar hart staat wagenw[] voor me open.

autoriteit

Het voltooid deelwoord op d of t van zelfde- en andere-klankwerkwoorden.

	zelfde klank (zwak)		andere klank (sterk)
	d	t	
werkwoord	proeven	fietsen	zoeken
verleden tijd meervoud	proefden	fietsten	zochten
voltooid deelwoord	geproefd	gefietst	gezocht

★ 1 Vul het schema in. Vul eerst de verleden tijd in en onderstreep de d of t in de uitgang. Schrijf dan het voltooid deelwoord op en onderstreep de laatste letter.

werkwoord	verleden tijd meervoud	voltooid deelwoord
belonen	wij <u>beloonden</u>	Wij hebben de hond _____ toen hij kwam.
mopperen	wij _____	Wij hebben _____ toen hij niet kwam.
bereiden	wij _____	Wij hebben een maaltijd _____.
schudden	wij _____	Wij hebben het idee uit onze mouw _____.
verbazen	wij _____	Wij hebben ons over de snelheid _____.
knippen	wij _____	Wij hebben de heg _____.
verzoeken	wij _____	Wij hebben om stilte _____.

★ 2 Vul het voltooid deelwoord in.
Tip: denk aan de uitgang in de verleden tijd.

- Paul heeft een avonturenverhaal (verfilmen) verfilmd _____.
- De acteurs hebben Paul aardig (beproeven) _____.
- Ze hebben tijdens de opnamen (kletsen) _____.
- Vooral Annika had zich nooit (concentreren) _____.
- Ze werd ook steeds (omringen) _____ door bewonderaars.
- Paul heeft de acteurs vaak (waarschuwen) _____.
- Hij heeft zijn ergernis steeds (onderdrukken) _____.
- En Milo heeft zich zijn tekst nooit (herinneren) _____.
- Dus heeft Paul vaak met hem (trainen) _____.
- Milo heeft hem steeds braaf (nazeggen) _____.
- Maar hij had de tekst niet goed (onthouden) _____.
- Toch is de film uiteindelijk succesvol (afronden) _____.
- Paul heeft hem via internet (verspreiden) _____.